

Griffie
RIS147111CV__19-NOV-2007

NOTULEN

Datum

9 juli 2007

Van de openbare vergadering van de
COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN

Datum en tijd

woensdag 4 juli 2007, 13:30 uur

Plaats

Commissie- perskamer

Aanwezig

De heer M. Smits (voorzitter),
de heer B. Sepers (PvdA), de heer A. Mulder (VVD), de heer M. Santbergen (CDA), de heer J. Brink (D66), de heer H. Khouliani (IslamDemocraten), de heer Küçük, (Islam Democraten), de heer W. Pijl (ChristenUnie-SGP), mevr. I. Gyömörei (SP), de heer J. Tierneho (SP), de heer W. van der Velden (LPF), de heer D. Rietveld (GroenLinks)

Mede aanwezig

De burgemeester, de heer W. Deetman,
de wethouder CF, mevrouw J. Klijnsma
Mevrouw V. Smeulders (griffie)
De heer K. Stassen (griffie)

NOTULEN

A. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 13.30 uur. Er zijn geen mededelingen.

Geconstateerd wordt dat het raadsvoorstel verantwoording SISA erg laat is aangeleverd, bespreking is heden noodzakelijk in verband met agendering voor de raad van 5 juli. Ook is er veel aanvullende informatie in een nazending verstuurd. De voorzitter zal hierover contact opnemen met het presidium.

De heer Sepers meldt dat vanuit de commissie JB een hoorzitting zal worden georganiseerd over de besteding IMAR-gelden. Hij verzoekt namens mevr. Bolle of de cie. VBF hierbij wil aansluiten.

Mevr. Gyömörei vraagt hoe wordt voorkomen dat mensen die bij deze hoorzitting worden betrokken het gevoel krijgen dat ze op het matje worden geroepen?

De heer Sepers gaat er van uit dat de hoorzitting zorgvuldig zal worden voorbereid.

AGENDA

Mevr. Gyömörei vraagt of agendapunt D2 (gebruik dienstauto's) naar voren kan worden gehaald. Zij heeft verplichtingen elders en wil op dit punt graag het woord voeren.

De voorzitter constateert dat hiertegen geen bezwaren zijn.

De heer Rietveld vraagt op welke wijze de VNG rapportages worden besproken? Dit in verband met zijn voorbereiding.

De burgemeester wil hierover graag een opmerking maken. Het bestuur van de VNG zal een voorstel doen aan alle leden. Op grond van dit voorstel zal het college een raadsvoorstel voorbereiden.

Op 10 september is er een bijzondere ledenvergadering van de VNG. Hij kan zich voorstellen dat er begin september een (extra) vergadering van de commissie wordt gepland.

De voorzitter zegt op dit punt even de bijdrage van de heer Baart af te willen wachten. Het komt later in deze vergadering terug.

De agenda wordt overigens conform vastgesteld.

B. Rondvraag

- VERGUNNING FESTIVAL LANGWEILIGHEIT

Mevr. Gyömörei heeft een vraag over het festival "Langweiligheid". Zij hebben geen vergunning gekregen voor een buitenpodium op de Grote Markt. Dit zou een gevolg zijn van een personeelstekort of gebrek aan capaciteit bij de politie. Dat verbaast de SP zeer. Het festival wordt op de evenementenlijst wel genoemd en voldoet aan alle gestelde eisen. Er is een veiligheidsplan en het festival wordt voor de 8^e keer gehouden. Eerder waren er nooit problemen. De vraag aan de burgemeester is of er een heroverweging kan komen voor wat betreft het buitenpodium.

De burgemeester wil eerst wat algemene opmerkingen maken. In deze (zomer)periode zijn er veel festivals en wordt een hoge inzet van de politie gevraagd. Een vergoeding van gewerkte over-uren zit niet in het budget van de politie. De vergoeding is een compensatie in vrije uren, meestal tijdens vakantieperiodes. Het aantal evenementen in de stad kan niet toenemen. In Rotterdam wordt jaarlijks een aantal evenementen vastgesteld en daar wordt niet meer aan getornd. In Den Haag is dat anders. Ook evenementen in de zomerperiode behoren in de stad tot de mogelijkheden. Het is vervelend als er festivals moeten afvallen. Hij hoort daar meer klachten over. Wellicht is de Rotterdamse lijn wel veel duidelijker.

Wat betreft het genoemde festival; het veiligheidsplan wordt nu bestudeerd. In eerdere jaren was er sprake van een inspanning festival. Dat is nu anders, er is een evenement van drie dagen gepland midden in de zomerperiode. Hij is bereid een en ander opnieuw te bezien maar de grens van de beschikbare politie-inzet is in zicht. Hij is er niet van overtuigd dat er in het verleden geen incidenten zijn geweest bij "Langweiligheid". Dat zou hij moeten nagaan. Overigens biedt dat geen garantie. In de organisatie kun je nooit argeloos zijn. Hij is bereid om te praten maar de rek is eruit, het evenwicht moet behouden blijven.

Mevr. Gyömörei zegt begrip te hebben voor deze uitleg. Zij is blij met de ruimte die wordt geboden voor overleg. Dit festival is van het alternatieve soort. Zij pleit voor een veelzijdig aanbod.

De burgemeester zegt in zijn afweging geen oordeel over de inhoud te laten wegen.

Mevr. Gyömörei begrijpt dit, zij hoopt op een overleg met een gunstige uitkomst.

- NATIONAAL HISTORISCH MUSEUM

Mevr. Gyömörei stelt vast dat het kabinet helaas heeft besloten het NHM niet in Den Haag te huisvesten, zij heeft gehoord dat er mogelijk nog acties worden ondernomen om Den Haag alsnog onder de aandacht te brengen. Zij heeft een vraag over het aanbod van de gemeente om de vestigingsgrond in Den Haag "om niet" beschikbaar te stellen.

Zij vraagt zich af wie heeft hiertoe een besluit heeft genomen, en wat waren of zijn de geplande kosten? Bedragen die €16 miljoen? Hoe verhoudt dit zich tot het budgetrecht van de raad?

De burgemeester zegt de gemeente Arnhem te hebben gelukgewenst met de geplande vestiging van het NHM aldaar maar hij zegt ook diep teleurgesteld te zijn. Er is nog een kamerdebat over dit onderwerp aangekondigd na het reces. Hij zegt dat Den Haag voor zijn belangen moet opkomen. De gemeente Den Haag had een turnkey constructie voorgesteld. Die is overigens afgewezen. De grondkosten zaten daar niet in. Na afwijzing van de turnkey constructie is de suggestie gedaan de grond "om niet" aan te bieden. De kosten waren als PM in de begroting meegenomen, maar dit punt was nog niet uitonderhandeld. Er was sprake van een als-dan besluitvorming. Het voorstel was gedaan onder voorbehoud van goedkeuring door de raad. Het is echter nu niet meer relevant.

Mevr. Gyömörei vraagt wat de vervolgactie van de gemeente zal zijn?

De burgemeester stelt vast dat Den Haag vanaf het begin duidelijk heeft gemaakt geen financiële strijd te willen voeren. Arnhem en de provincie zijn bereid geweest diep in de buidel te tasten en er zijn wel kritische kanttekeningen te maken bij de manier waarop de gemeenten nu tot concurrentie worden gedwongen. Het ging Den Haag primair om het idee. Dat het rijk ook de financiële inzet heeft meegewogen blijkt wel uit het feit dat er vraagtekens werden gezet bij de geboden turnkey oplossing.

C. Advieslijst

- **Notulen van de vergadering van de commissie VBF van 10 mei 2007**
- **Notulen van de vergadering van de commissie VBF van 31 mei 2007**

De notulen van 10 mei worden conform vastgesteld. De notulen van 31 mei worden aangehouden tot een volgende vergadering, de leestijd was erg kort.

D2. Beantwoording schriftelijke vragen inzake gebruik dienstauto's

Mevr. Gyömörei vindt het goed dat ze in de gelegenheid wordt gesteld om dit punt aan de orde te stellen. De SP heeft tot twee keer toe schriftelijke vragen over dit onderwerp gesteld maar er is geen afdoende antwoord gegeven. Het is niet correct om vragen op deze manier te beantwoorden, dat leidt tot ergernis en verbazing. Raadsleden hebben recht op een adequate beantwoording van vragen en in dit geval was er sprake van minachting voor de gestelde vragen. Dat is onjuist.

De SP is benieuwd naar de beantwoording van vragen over de beeldvorming in de stad als een wethouder kinderen met de dienstauto naar school brengt. Dat is in strijd met de problemen die er zijn om bijvoorbeeld leerlingenvervoer te regelen voor gehandicapte kinderen die naar school moeten. De verordening hoeft niet gewijzigd te worden. Het gaat de SP om de beeldvorming, er mag niet te gemakkelijk of te creatief met de regels worden omgegaan.

De heer van der Velden wil opmerken dat art. 5 van de verordening ruimte biedt. Hij heeft geen probleem met de beantwoording van de vragen.

De heer Mulder stelt dat het wellicht toch goed is de verordening aan te passen. Als er duidelijke criteria worden opgesteld worden misverstanden voorkomen. Dit moet goed worden geregeld, dan ontstaat er ook geen discussie in de media.

Mevr. Gyömörei noemt de artikelen 5.1 en 5.2 uiterst duidelijk.

De burgemeester is van mening dat de gestelde vragen volledig zijn beantwoord. Hij verschilt daarover van mening met mevr. Gyömörei. De discussie die thans gevoerd wordt staat los van de visie van de belastinginspecteur over de kilometervergoeding. In Den Haag zijn er op dit punt geen problemen, alles is goed geregeld. Den Haag is hierin uniek. Het is jammer dat dit nu niet in de krant staat. Hij heeft zich erg gestoord aan de toon van de krantenartikelen. De integriteit van de betrokken bestuurder werd hierdoor aangetast en die is niet in het geding. Als de dienstauto gebruikt wordt voor woon- werkverkeer dan kan het zijn dat kinderen worden opgehaald / weggebracht.

Voor wethouders is het worstelen met agenda's om alles goed voor elkaar te krijgen. Als er dan een keer iets met de dienstauto moet dan moet dit kunnen. Hij doelt hier niet op onheus gebruik van de

dienstauto's voor privé-gebruik of familiebezoek. De artikelen in de Telegraaf waren ongepast en een toontje lager was gepaster geweest. Wethouders sjouwen dag en nacht voor de stad. De burgemeester wil wel voor ze opkomen. Alles waar hier op wordt bedoeld valt binnen de verordening. Als daar twijfel over is dan kan in de komende tijd worden gezien of een aanpassing van de verordening noodzakelijk is. De Telegraaf heeft een vooringenomen stuk geschreven.

Mevr. Gyömörei zegt niet aangesproken te willen worden op de inhoud van artikelen in de Telegraaf. De burgemeester had ook uitvoeriger kunnen zijn in de beantwoording van gestelde schriftelijke vragen. Zij wacht een bericht over het mogelijk aanpassen van de verordening af.

D1. Brief van de burgemeester inzake evaluatie preventief fouilleren in veiligheidsrisico gebied HS e.o. – tweede aanwijzingsperiode

De heer Tiernego geeft aan dat voor betrokkenen het instrument preventief fouilleren een heel heftig instrument is. Hij heeft dit zelf een keer meegemaakt in Tilburg en dat heeft veel indruk op hem gemaakt. De vraag is of het instrument wel het gewenste effect oplevert. Hij vraagt om een reactie op dit punt. Terzijde merkt hij op dat het samenbrengen van alle auto's op het Huygenspark een bedreiging vormt voor het groen daar. Daar moet ook aandacht voor zijn.

Uit de stukken blijkt dat 1 op de 50 personen wordt aangehouden voor wapen- en/of drugsbezit. Doet dit recht aan de inzet die nodig is? De vraag is of je door meer reguliere acties niet eenzelfde resultaat zou halen.

De heer Santbergen wijst erop de opbrengsten uit preventief fouilleeracties absoluut niet te willen bagatelliseren. Wapenbezit is verboden en moet worden tegengegaan.

De heer Tiernego zegt dit niet te willen betwisten. De vraag is echter of het middel preventief fouilleren moet worden ingezet. De vrijheidsbeleving in de stad leidt daaronder. Vier tot vijf acties per jaar vergen veel politie-inzet. Is bekend hoe de bewoners van de betreffende wijk de acties beleven?

De heer Sepers stelt dat de PvdA niet heel enthousiast is over het middel preventief fouilleren maar het moet wel, dat wordt wel duidelijk uit de rapportage. De PvdA kan instemmen met het voorstel de periode in veiligheidsrisicogebied HS en omgeving te verlengen. Het effect is nooit helemaal duidelijk vast te stellen. Onduidelijk is wat er zou gebeuren als je niets doet en niet bekend is of het preventief fouilleren, of de mogelijkheid daartoe, ook zaken voorkomt. De vondsten die totnutoe zijn gedaan vormen voldoende reden om door te gaan. Hij vraagt zich af of er gegevens bekend zijn over het rendement van acties bij de verschillende stromen mensen; uit te splitsen in bijvoorbeeld voetgangers, mensen in de auto en mensen in het OV. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de organisatie van de acties en de politie-inzet.

De heer Rietveld stelt dat vanaf het begin duidelijk is dat het preventief fouilleren geen voorkeur heeft van GroenLinks. De inzet versus de opbrengst roept vragen op. Het preventief fouilleren lijkt een paardenmiddel. Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat GroenLinks wel tegen het bezit van verboden middelen is. Een effectieve aanpak is nodig. De commissie mag een advies geven over de gebiedsaanwijzing, GroenLinks wil daarbij wel wat opmerkingen maken.

De burgemeester kan een gebied aanwijzen als er een verstoring van de openbare orde is of dreigt. Uit de evaluatierapporten blijkt dat er in het gebied geen incidenten zijn geweest. Voortzetting van het preventief fouilleren is nodig om te consolideren. Maar is dat een doel op zich?

Gevraagd wordt naar de mogelijkheden die er zijn om klachten in te dienen, hoe worden mensen hiervan op de hoogte gebracht? Bij GroenLinks zijn klachten bekend die nergens in de stukken worden genoemd. Gevraagd wordt of de samenstelling van de toezichtcommissie afdoende is of is uitbreiding noodzakelijk? Gevraagd wordt of het veiligheidsrisicogebied in omvang hetzelfde moet blijven of dat verkleining mogelijk is, en tot slot de vraag of in volgende rapportages een onderscheid kan worden gemaakt in vuurwapens en overige wapens.

De heer Santbergen zegt uit de rapportages een wisselend beeld op te doen. Hij kan niet concluderen dat het wapenbezit afneemt. Met andere woorden: de effecten van preventief fouilleren zijn moeilijk meetbaar. Het aantal vondsten is echter dusdanig hoog dat doorgaan nodig is. Als het zo is dat een verkleining van het gebied leidt tot effectiever optreden dan moet dit gebeuren. Hij vraagt of er ook in de trams wordt gefouilleerd? In het gebied ligt station Hollands Spoor; gevraagd wordt of reizigers van internationale treinen over de acties worden geïnformeerd en als dit zo is in welke taal is dat dan?

De heer Mulder zegt enkele maanden geleden uitgebreid te zijn ingegaan op de discussie over het preventief fouilleren. Zijn standpunt is ongewijzigd. De VVD stemt in met de voorgestelde verlenging van de gebiedsaanwijzing.

De heer Rietveld vraagt of de VVD vreest voor ernstige verstoring van de openbare orde als gevolg van wapenbezit?

De heer Mulder reageert met de stelling: beter een in beslag genomen mes dan een mes tussen je ribben. Natuurlijk wil hij het instrument preventief fouilleren zorgvuldig gebruiken. Het raakt de privacy van betrokkenen. Maar de acties worden zorgvuldig georganiseerd, er is een commissie die toezicht houdt etc.

De heer Pijl stelt dat CU-SGP voorstander is van preventief fouilleren. De fractie is overtuigd van nut en noodzaak. Elk gevonden wapen is meegenomen. Hij gaat akkoord met de verlenging van de gebiedsaanwijzing. Gevraagd wordt naar een mogelijkheid om na het reces in te gaan op de brief die is gestuurd in het kader van de wapeninleveracties op scholen.

De heer Khoulani wil de voorgaande sprekers volgen. Elk gevonden wapen is belangrijk. De vraag is echter wel of alle inzet tot voldoende effect leidt. In de randgebieden is er sprake van een toegenomen aantal delicten. Het is belangrijk goed te bezien waar en wanneer tot actie wordt overgegaan. Ook wil hij weten of de toezichtcommissie nog een afzonderlijk verslag uitbrengt.

De heer Brink zegt dat D66 tegenstander was van het preventief fouilleren. Ook hij verwijst naar de discussie van vier maanden geleden. Er zijn toen vragen gesteld over de opbrengst van de acties en over de zogenaamde bijvangst. Telt die ook mee in de resultaten? Wanneer wordt een actie als succesvol beschouwd? Welke criteria gelden daarvoor? Ook hij vraagt zich af of de toezichtcommissie een eigen verslag uitbrengt.

De heer Van der Velden wil aansluiten bij de heer Pijl. Het instrument werkt goed. Hij wijst op de intensieve controles die worden uitgevoerd voorafgaand aan vliegvluchten. Daarover hoort hij nooit iemand klagen.

De heer Tiernego wil die laatste opmerking bestrijden.

De voorzitter geeft het woord aan de burgemeester voor een reactie.

De burgemeester begint met de relativerende opmerking dat als gevolg van de veiligheidsacties op luchthavens mensen zeker niet minder zijn gaan vliegen. Maar dat terzijde. Hij hecht eraan erop te wijzen dat de commissie VBF formeel geen bevoegdheden heeft bij de aanwijzing van het gebied. Een afzonderlijke commissie toetst de argumenten die de driehoek aandraagt. Het is van belang om regelmatig met elkaar van gedachten te wisselen over nut en noodzaak van de acties. In Den Haag bestaat de unieke situatie dat er met een toetsings- en toezichtcommissie wordt gewerkt. Hij heeft tot nu toe geen klachten ontvangen. Het loopt dus goed. Een eigen verslag van de toezichtcommissie lijkt hem weinig toe te voegen maar het is mogelijk om daar 1 x per jaar om te vragen. Hij is niet bekend met klachten die om het zo maar te zeggen formeel niet bestaan. Hij gaat uit van de formele cijfers en wil die heel serieus nemen.

De vraag of de inzet proportioneel is beantwoordt hij met Ja. Hoewel het preventief fouilleren in Nederland niet gebruikelijk is, is er toch voor gekozen dit instrument op deze plek te gebruiken. In het gebied is sprake van veel wapenbezit. Een wapen wordt nooit zomaar gedragen. Het mag niet en het mag niet gebruikt worden. Het meedragen van wapens is verboden en nutteloos. Het aantal incidenten neemt toe. Dat is schrikbarend, verontrustend en verbazingwekkend. Als dit op straat gebeurt dan moet dit op straat worden aangepakt. Hij vindt zelfs dat dit wel wat harder zou mogen.

De heer Tiernego vraagt naar de definitie van wapens.

De burgemeester zegt dat dit begrip met enige elasticiteit wordt gebruikt. Een voorwerp kan onder omstandigheden als wapen dienen of als wapen gebruikt worden. Hij noemt een mes, een nagelknipper of een honkbalknuppel. Het OM bepaalt de definitie, de burgemeester gaat daar niet over. Hij noemt de vangsten uit de acties echter opmerkelijk. Hij zal de commissie een lijst doen toekomen.

De heer Brink vraagt een toelichting op de opmerking van de toezichtcommissie over het afstand doen van artikelen zoals nagelknippers.

De burgemeester zegt dat dit onder verantwoordelijkheid van het OM gebeurt. Hij gaat daar niet over.

De heer Van der Velden stelt vast dat er in de bijlage een overzicht wordt gegeven. Het is simpel; een mes is een mes, overig is overig. Hij heeft geen behoefte aan een nadere toelichting.

De burgemeester denkt dat de bewoners uit betrokken gebied wel tevreden zijn over de maatregelen. Hij kent geen klachten. Hij noemt de politie-inzet verantwoord. Het gaat om ieders veiligheid, ook die van de politie. Bij het effect van de acties zet hij ook wel eens vraagtekens. Het verbaast hem zeer dat er nog elke keer wapens worden aangetroffen. Het gebied is zeker niet groot. Daarbij merkt hij op dat altijd als een gebied wordt vastgesteld er aan de randen problemen ontstaan. Dat is een gegeven dat voortkomt uit de methodiek van de wet. Hij zal zeker geen voorstel doen om het preventief fouilleren stadsbreed in te voeren. In de trams worden veel messen aangetroffen zonder eigenaar. Het is toegestaan om in de tram te fouilleren als die zich in het gebied bevindt.

Over de vraag met betrekking tot (wapeninlever)acties op scholen zegt hij dat is besloten in Den Haag niet deel te nemen aan aangekondigde landelijke acties. Dit is in overleg met de scholen besloten. Nader overleg wordt gevoerd over mogelijke acties die wel kunnen worden gevoerd om wapenbezit tegen te gaan. Hij komt hier na de zomer op terug. Hij zal laten nagaan op welke wijze er voorlichting wordt gegeven aan reizigers op station Hollands Spoor. Tot slot merkt hij op dat mensen met klachten zich altijd kunnen melden. De vraag over het groen van het Huygenspark zal hij doorgeleiden naar de verantwoordelijke wethouder.

De voorzitter sluit hiermee dit agendapunt. De burgemeester heeft aanvullende informatie toegezegd over de nadere specificatie van het begrip “wapen”. De commissie zal informatie ontvangen over acties op scholen en gezien wordt hoe de reizigers op station HS op de hoogte worden gebracht van preventieve fouilleeracties. Een meerderheid van de commissie stemt in met de verlenging van de gebiedsaanwijzing.

D3. Raadsvoorstel Programma Maatschappelijke Ondersteuning (RIS 146536)

De heer Tiernego wil graag dat in de verantwoording wordt aangegeven onder welk van de prestatie velden de kosten worden weggeschreven.

De wethouder CF geeft aan dat de kosten per programmaonderdeel inzichtelijk gemaakt kunnen worden.

De voorzitter constateert dat het stuk doorgeleid kan worden naar de besluitenlijst voor de raadsvergadering van één dag later.

D3b. Raadsvoorstel Verantwoording SISA (RIS 147289)

De heer Sepers heeft het gisteren om kwart voor twaalf in de bus gevonden en dus niet op al zijn merites kunnen beoordelen en vraagt of het nodig is om hier per sé een besluit over te nemen.

De voorzitter geeft aan dat het op de agenda van de raad een dag later staat en onderdeel is van de Jaarstukken. Hij had al gezegd dat hij hierover contact opneemt met het Presidium.

De wethouder geeft aan dat zij het ook hartstikke vervelend vindt dat het zo laat is toegezonden, maar omdat uiterlijk op 15 juli de jaarstukken bij BZK moeten liggen, kon zij niet anders dan deze stukken aan de commissie toe te zenden, opdat er één dag later een besluit over genomen kan worden. Het gaat er vooral om dat onder de Single Information Single Audit in de regelgeving de bureaucratie iets wordt verminderd. Dat is in gezamenlijkheid met het Ministerie. Het ministerie vraagt de gemeente nu in één keer de verantwoording af te leggen over het geheel en dus niet meer per doeluitkering specifiek. Dat levert ons heel wat op en daarom wil zij het nu al meenemen in de besluitvorming. Dan kan het direct meegenomen worden in komende jaarrekeningen. Het is ook bij haar bijzonder laat neergelegd, dus het is inderdaad laatste nipperwerk.

De heer Sepers vraagt de wethouder of dit nu gezien moet worden als een belangrijk inhoudelijk voorstel of is het meer een voorstel van methodiek en techniek.

De wethouder geeft aan dat het om het laatste gaat. Het gaat er nu om dat niet meer per ministerie en per doeluitkering de verantwoording wordt afgelegd met een aparte accountantstoets, maar dat in één grote slag inclusief accountantsverklaring op alles kunnen presenteren aan BZK, die vervolgens dit uitspecificeert aan de verschillende ministeries. Maar voor gemeenten is het een stuk overzichtelijker.

De heer Sepers vraagt of er nog nieuwe inhoudelijkheden inzitten.

De wethouder zegt dat dit niet het geval is.

De heer Pijl heeft het pas net even gelezen. Hij ziet bij accuratesse-fouten dat er ineens 4 miljoen bijkomt. Dit vindt hij geen accuratessefout. Die 4 miljoen zal wel ergens vandaan komen. Hij maakt dus een voorbehoud.

De heer Brink staat positief tegenover het systeem SISA. Een element van de SISA is dat de gemeentelijke accountantsdienst een verklaring geeft en dat dat doorwerking heeft landelijk. Volgens hem is het wel zo dat wanneer de accountant in zijn accountantsrapportage wijzigingen aanbrengt in de totaalstanden, dat het die doorwerking heeft. Hij vraagt zich af of een apart raadsbesluit nodig is omdat de accountant heeft geconstateerd dat er fouten zijn gemaakt; dat zijn de accuratessefouten, die geconstateerd zijn.

Hij komt er niet helemaal uit. Er wordt gesproken over het jaar 2005 en de specifieke uitkering Grote Steden beleid, en dan kijkt hij naar de bijlage en komt hij nergens 2005 tegen. Terwijl er nadrukkelijk naar verwezen wordt en terwijl het gaat uiteindelijk om een controle over 2006.

De wethouder wilde inzicht bieden in de bevindingen van de accountant op het geheel. De accountant heeft heel minutieus gekeken of de cijfers kloppen. En toen bleek dat er ergens een aantal cijfers verkeerd is overgenomen, omdat de komma verkeerd is geplaatst. Daar heeft de accountant terecht de vinger opgelegd en terecht ook voorgesteld om deze fout te corrigeren.

De heer Pijl vraagt of die komma verkeerd zetten vier miljoen verschil maakt.

Dat bevestigt de wethouder. En ze is blij dat de accountant daarop heeft gewezen zodat het verbeterd kon worden. En ze vond het netjes dit ook te melden. De aanvullende verantwoording over 2005 zit niet in deze bijlage, want deze gaat over de jaarrekening 2006. Ze zijn niet meegezonden.

De heer Brink zegt dat in het raadsvoorstel ernaar verwezen wordt.

De voorzitter stelt voor dat de wethouder dit alsnog toezendt aan de leden.

De wethouder zegt dit toe.

De heer Sepers vraagt zich af bij deze 4 miljoen schrijffout, dat in het comptabele bestel als er iets in de plus komt er ook elders iets in de min komt voor het evenwicht. Waar blijft die 3,6 miljoen; bij wijze van spreken.

De wethouder geeft aan dat er geen tegenpost was hier in dit geval.

De heer Santbergen vraagt of al de andere optellingen wel goed zijn, aangezien de accountant niet alles kan controleren.

Dat was ook de vraag van de wethouder bij deze constatering. Er is op twee manieren gecontroleerd. Controle vanuit Financiën bij het vaststellen van de Jaarrekening. En controle vanuit de Accountantsdienst. Dus er zitten twee toetsen op. En als de accountant zijn handtekening zet mogen we ervan uitgaan dat de tweede toets voldoende is. Menselijke fouten, dat kan je overkomen, dus is ze heel blij dat ze deze twee toetsen heeft.

De heer Brink vraagt zich af of nu een verantwoording over 2005, dat nu dus ontbreekt, onderdeel kan uitmaken van een besluit over het jaar 2006.

De wethouder ging ervan uit dat de aanvullende verantwoording over 2005, die klaarblijkelijk niet over de jaarrekening van 2005 is gegeven, wordt verdisconteerd bij de jaarrekening 2006 bij de verantwoording over deze posten. Ze vindt wel dat dezelfde avond nog de toelichting hierop moet worden toegezonden.

De voorzitter constateert dat dit voldoende is voor de commissie. Dit stuk gaat door naar de raadsvergadering. Alle fracties maken een voorbehoud, omdat dit deel uitmaakt van de jaarrekening.

D4. Voorstel van het presidium inzake vaststelling topindicatoren ten behoeve van de Programmabegroting (RIS 146799)

De voorzitter verzoekt de heer Brink, als voorzitter van de raadswerkgroep, een toelichting te geven.

De heer Brink geeft aan dat verscheidene leden van de commissie de toelichting al eerder hebben gehoord. Deze commissie weet de aanleiding en kan zien wat het resultaat is. Er zitten tevens werkgroepleden in deze commissie, dus een toelichting vindt hij overbodig. Hij houdt zich beschikbaar voor vragen.

De heer Mulder bedankt de raadswerkgroep voor het geleverde werk. Hij vindt het een belangrijke klus, want je wil als gemeenteraad sturen op hoofdlijnen. Hij is ook blij met de reactie van het college. Eigenlijk nodigt het college de raad uit om eens door te praten over de topindicatoren. Het moet

natuurlijk wel gedragen worden door de raad en het college. De VVD vindt dat met het college doorgepraat moet worden of dit nu echt de topindicatoren zijn. Het college doet nl. een paar suggesties voor aanvullingen. Is er een tussenstap te maken om een moment in te bouwen om samen met het college de getallen door te exerceren, wellicht krijg je beter gedragen kengetallen, misschien wel andere, betere of extra. Anderzijds wil de VVD ook geen onrecht doen aan de raadswerkgroep. Het is nl. wel goed werk en we moeten hiermee door. We moeten hiermee niet wachten, want de begroting is al in september. Hij wil hier graag een reactie op.

De heer Sepers wil reageren op de brief van het college en de oproep van de heer Mulder. In de brief van het college staat in hoofdlijnen: Zijn dit nu wel alle relevante beleidsgebieden.

Die discussie is ook in de werkgroep aan de orde geweest. Met de constatering: Kiezen is verliezen. Het is niet zo dat iedereen een beetje aan bod moet komen. In de raadswerkgroep is heel duidelijk gezegd dat het gaat om de Topindicatoren, datgene waarvan de werkgroep vindt dat het coalitieaccoord het verschil moet maken ten opzichte van de nulsituatie. Als het college dan zegt dat er ook andere relevante gebieden zijn, is dat ook zo en informatie daarover zal ook relevante informatie zijn, maar als werkgroep ging het er niet om dat iedereen evenredig aan bod komt. Het ging om het coalitieaccoord.

Dus hij voelt helemaal niet voor een uitgebreide discussie met het college over de indicatoren en of dit nu zijn of niet. De raadswerkgroep heeft al gezegd dat ze op 25 wilde uitkomen. Het zijn er nu al 37 geworden en voor je het weet zit je zo op 75 en dat was nu net niet de bedoeling.

De raadswerkgroep wil met deze indicatoren aan de gang, overleggen met het college over hoe ze gevuld worden en het college wordt uitgenodigd aan te geven wat zijn ambitieniveau is. En dan gaan we daar ervaring mee opdoen. Aan het eind van de collegeperiode evalueren we ze en de nieuwe raad kan dan besluiten over welke wel en welke niet voor de nieuwe collegeperiode.

De heer Mulder hoort de heer Sepers het hebben over ervaring op doen, maar zou het niet beter in een keer goed kunnen gebeuren.

De heer Sepers wil het natuurlijk ook goed doen. En de voorbereiding is ook goed geweest. Er zijn uitvoerige discussies geweest, er was een uitvoerige ondersteuning vanuit TU Delft /Berenschot, er zijn wel zes of zeven sessies met de werkgroep geweest om het hele werkveld door te exerceren. Vanuit de controlerende en kaderstellende rol van de raad kwam de werkgroep tot de conclusie dat dit een goede set indicatoren is.

Het college heeft gelijk als ze zeggen dat de outcome- en outputindicatoren doorelkaarheen lopen, maar het gaat erom dat de situatie in Den Haag op bepaalde gebieden verbetert en verandert door de raad en college gewenste richting en de mate van beïnvloeding door de raad en college is verschillend per gebied, maar het zijn altijd gebieden waar het college en de raad in ieder geval iets aan bijdragen.

Dat onderscheid output/outcome is daarom in de ogen van de werkgroep minder relevant. Het is in ieder geval wel belangrijk zoveel mogelijk indicatoren in het kader van de begroting van 2008 al te laden. Er zal best een aantal zijn waarbij nog gezocht moet worden naar de informatie, maar naar de bekende 80-20 regel hoopt hij dat al 80% van de indicatoren iets van een lading zou kunnen krijgen.

De heer Santbergen geeft aan dat het onderzoek van de raadswerkgroep hem degelijk overkomt. Het kan altijd anders, maar dat is niet altijd beter. Hij vindt dat de raad hiermee aan de slag moet gaan voor een aantal jaren. Mocht je in de tussentijd hele rare dingen tegenkomen kan je altijd dat incident aanpakken. Daarom wil hij het doen zoals het voorligt, maar dat betekent niet dat het denken stilstaat. Zijn tweede opmerking is dat hij hoopt dat het college erin slaagt om het grootste deel van de topindicatoren, meer dan 80%, invulling te geven.

De heer Pijl verbaast zich over raadsmededeling 129 waarin het college richting de raad reageert over het rapport Topindicatoren. Met gemengde gevoelens heeft hij het gelezen, want hij herinnert zich de toelichting van de heer Brink over de topindicatoren dat juist de beperktheid van de indicatoren de sterkte ervan is. In de raadsmededeling 129 wordt gesproken over overleg met de raad. Hij vraagt zich af of dit verdragstechnieken zijn. Dan worden de beleidsterreinen Sport, Welzijn, Volksgezondheid en Zorg genoemd en het Bestuur wordt genoemd om indicatoren voor te ontwikkelen. Hij vraagt zich af aan hoeveel indicatoren het college dan denkt. Hij vindt het – netjes uitgedrukt- jammer dat het college een aantal indicatoren niet gereed heeft voor de begroting van 2008. Hij had gehoopt dat de 37 topindicatoren in de begroting 2008 hun plaats zouden hebben. Hij krijgt echter het gevoel dat dit

slechts gedeeltelijk zo is en voor een groot gedeelte ook niet en dat vindt hij jammer. Hij vindt dat het voortgang moet hebben. Hij geeft alle hulde van fractie CU/SGP aan de werkgroep.

De heer Rietveld kan zich helemaal vinden in het betoog van de heer Sepers.

De heer Tiernego wil twee punten aanstippen. De werkgroep heeft als uitgangspunt het coalitieacckoord genomen om het als het ware a-politiek te maken. Het was nog niet zo duaal dat zij als raad eigen dingen hebben verzonnen dat het college zou moeten leveren. Het college zelf heeft het programma 'Meedoen' gemaakt. De raad heeft nu gezegd dat het college zich dan op zijn minst op die manier op die punten moet verantwoorden. Hij had zelf ook nog wel punten over integratie en anderszins. Maar de insteek was het programma 'Meedoen' en daarover moet het college zich verantwoorden. En daarmee is het dus niet voor alle deelreinen waar de gemeente Den Haag zich mee bezig houdt. Het moet helder zijn dat dat de insteek ook niet was.

Daarnaast vindt hij het wel belangrijk dat als er indicatoren vervangen worden dat deze meerjarig kunnen worden ingezet. Hij wil er een meerjarig perspectief over krijgen. Als er op een gegeven moment in de programmabegroting 2008 indicatoren worden overgenomen, moeten ze dusdanig goed zijn dat ze de komende jaren kunnen worden gehandhaafd. Aanvullingen daarop zijn prima. En wellicht zijn er een paar overbodig, dan kan je ze schrappen. Maar hij vindt dat ze die kracht hebben dat het college zich hard moet maken om waar te maken dat hier de raad om gevraagd heeft en daar doe je het voor in de verantwoording.

Daarom vindt hij het zo'n rare raadsmededeling "leuk dat jullie je best hebben gedaan, dan wat commentaar en kritiek, daar moeten we het toch eens over hebben, want we hebben afgelopen jaren wat prijzen gewonnen, dus we doen het hartstikke goed, hoe komen jullie er eigenlijk bij." Het motiveert hem om nog meer achter deze topindicatoren te staan.

De wethouder zegt dat als je als gemeente twee keer de Kordes-trofee wint, dan doe je het als gemeente niet slecht. Ze vindt het wel een mooie discussie. Raad en college verkeren met elkaar op een steeds helderder niveau van verantwoordelijkheden. Dat heeft zij ook al besproken met de heer Brink, toen hij langskwam over de topindicatoren. Het gaat over 37 zaken die gerelateerd zijn aan het beleidsprogram, die we graag inzichtelijk willen maken. Niet alleen voor raad of college, maar vooral ook voor buiten, voor Den Haag, voor de burgers. Dat we kunnen laten zien dat het beleid dat we met z'n allen aan 't voeren zijn of dat helpt om onze stad verder te verbeteren. En als we dat inzicht kunnen verschaffen zijn we goed bezig. Ze vindt het mooi dat de raad zelf het voortouw heeft genomen in het verschaffen van de instrumenten om het inzicht ook te krijgen en dat de raad het college de mond gunt over hoe al die instrumenten te benutten zijn. We moeten er allebei, raad en college, mee kunnen werken, want als wij over en weer die instrumenten anders interpreteren, hebben we een groot probleem. Dit heeft het college getracht u te vertellen in de raadsmededeling. Het is belangrijk dat als je indicatoren verdisconteert in je begroting, dat je dan ook over en weer echt staat kunt maken op de benutting van die indicatoren. Die kan je niet zomaar even implementeren. In gezamenlijkheid met de werkgroep wil zij de indicatoren verdisconteren in de begroting. Dan moet zij tegen de gemeenteraad zeggen: de indicatoren die het college al heeft en waar eveneens de raad van vindt dat ze hout snijden. Dat zijn er zo'n 10 stuks. Die kunnen zo verdisconteerd worden in de begrotingsvoorbereiding. De 27 andere indicatoren, die deels of geheel nieuw zijn, moeten in de komende maanden worden uitgewerkt. Dat is vanuit het college ook al uitgezet. Zodat in de begrotingsvoorbereiding zoveel mogelijk indicatoren kunnen worden geïmplementeerd. Maar ze doet niet de toezegging dat alle indicatoren van alle ins en outs zijn voorzien komende begroting. Dat gaat niet.

Zij wil niet in de vertraging schieten, maar zou wel heel graag met een vertegenwoordiger vanuit de werkgroep en met haar mensen samen de komende maanden nauwgezet aan de slag willen gaan. Met een terugkoppeling naar deze commissie, want die gezamenlijkheid rond de indicatoren moet er wel zijn, zodat we in de opmaat naar de begrotingsbehandeling wel tegen elkaar kunnen zeggen welke indicator wel en welke indicator niet nu al benut kan worden. Zij stelt voor die tijdens de commissiale toelichtingen inzichtelijk te maken. In ieder commissie zijn er eigen indicatoren en het college moet dan in de commissie-toelichtingen duidelijk kunnen maken hoe de stand van zaken is rond deze 37 topindicatoren. Welke wel, welke deels of welke nog niet verdisconteerd kunnen worden, zodat we allemaal weten hoe de vlag er op dat moment bij hangt.

Zij heeft aangegeven in de raadsmededeling dat er indicatoren zijn die geen topindicatoren zijn, maar wel wil handhaven omdat je bijvoorbeeld zelf derden wil kunnen afrekenen. Dat moeten we gewoon blijven doen. Ieder voor zich, maar wat wel een plezierig fenomeen is dat we over en weer zeggen waarover we in ieder geval de meetlat willen leggen. Als raad of college of individuele collegeleden daarnaast nog instrumenten willen hanteren om zichzelf de maat te nemen, moet dit natuurlijk kunnen. Dus naast de topindicatoren moet er gelegenheid zijn voor extra informatie. Maar de topindicatoren staan als een huis en vindt het college ook echt 'leading'.

De wethouder vindt met de heer Sepers dat als voor deze 37 indicatoren gekozen wordt de discussie over output en outcome indicatoren minder relevant is. Maar die discussie bestaat nog steeds. Wat kan je precies turven en wat zijn de effecten op de samenleving.

De wethouder onderschrijft de gedachte dat het denken niet stil staat. Dus ook als alle 37 indicatoren functioneren moet het altijd mogelijk zijn indicatoren toe te voegen of af te voeren of op onderdelen bij te slijpen. Voor het college zijn de 37 indicatoren leading, maar daarnaast kan het college nog allerlei instrumenten hanteren om elkaar de maat te nemen.

En de meerjarigheid van de indicatoren wordt door de wethouder volledig onderschreven.

De heer Tiernego geeft aan dat er bij de indicatoren soms gekozen is voor outputindicatoren omdat het in dat geval het meest haalbare is. Natuurlijk is gestreefd naar zoveel mogelijk outcome-indicatoren.

De heer Sepers heeft nog een vraag. Hij hoort de wethouder zeggen dat zij met mensen uit de raad zo snel mogelijk wil proberen om de nadere discussie te voeren over de invulling en de inhoud.

Hij geeft aan dat de raads werkgroep daarvoor beschikbaar is en dat geprobeerd wordt dit zo snel mogelijk te doen om te zorgen dat zo veel mogelijk al in het kader van de begrotingsvoorbereiding voor 2008. Het liefst zelfs vóór het reces.

De heer Brink geeft nog eens aan, ook richting de heer Mulder, dat de kracht van de indicatoren in de beperking ligt. In de werkgroep is naar mate het proces vorderde, gehamerd op die beperking om ervoor te zorgen dat de toppers boven water komen. En de keuze is ook een beargumenteerde keuze. Er is gekozen voor de effecten in de stad. Bijvoorbeeld bij Volksgezondheid is het heel moeilijk een indicator te vinden waarmee je de volksgezondheid in de stad vangt. En het is al helemaal moeilijk als je je wil beperken tot de inzet van de gemeente daarin. Die discussie heeft de werkgroep gevoerd. Nu kan het heel goed dat in de raadsvergadering een dag later de set indicatoren wordt vastgesteld, maar dan is het college aan zet om daadwerkelijk invulling te geven. De raads werkgroep heeft het instrument gemaakt, maar degene die de eerste slag moet maken met het instrument is het college. Het moet gevuld worden, maar er moet ook een nadere invulling worden gegeven. Met andere woorden: straks krijgen we inzicht in die topindicatoren en alles wat daarmee samenhangt. Het is ook de vrijheid van het college om daar zelf invulling aan te geven. Hij twijfelt of de raad mee moet doen met het vervolgtraject. Hij denkt dat het verwarrend kan zijn als de raad gaat meediscussiëren hoe die topindicatoren daadwerkelijk gevuld worden. In zijn opinie is het college nu aan zet.

De discussie over output en outcome sluit hier helemaal niets uit. De benadering die gekozen moet worden is altijd gericht op maatschappelijk effect. Maar in de praktijk is het heel lastig om daar indicatoren op te maken, omdat de inzet en bereik van het gemeentelijk beleid beperkt is. Als voorbeeld noemt hij weer Volksgezondheid. In hoeverre kan je het de gemeente aanrekenen op het moment dat mensen hier in de stad ongezond zijn. Dat is een vraag. Maatschappelijk effect van de outcome kan zijn dat mensen ouder worden, maar in hoeverre is dat toe te rekenen aan de gemeente. Dus op zo'n gebied ontkom je er niet aan op de outputvariabele terecht te komen.

De heer Mulder geeft aan dat je wil dat dit ook beklijft. Niet alleen dat de raad zegt aan het college: "Je bent nu aan zet". Maar dat het college dit ook van harte vanuit zichzelf doet. En dan kan het best helpen hier nog over door te spreken. Zo maak je een extra slag. Maar die wordt ook aangeboden en dan discussiër je daar nog eens over door. Zijn ervaring is dat als de ander ook graag kengetallen wil produceren, komen ze er. Maar er moet wel doorgegaan worden en er moet tempo gemaakt worden. Maar hij is ervoor om dat samen te doen: raad én college.

De wethouder denkt dat deze discussie nuttig is. Het college heeft gezegd dat deze 37 indicatoren leading zijn, 10 ervan zijn eigenlijk al aan de orde of deels aan de orde. De overige 27 zijn relatief nieuw en moeten verder uitgewerkt worden. Ze heeft de bijdrage van de heer Mulder en Santbergen zo verstaan dat de raad deze topindicatoren vaststelt met dienverstande dat het college inzicht biedt voor

de begrotingsbehandeling van 2008 welke van die 37 echt gehanteerd kunnen worden en op welke manier. En welke we graag bij 2009 willen implementeren. Deze vereisen gewoon veel meer voorwerk. Pragmatisch wil ze nu voorstellen de 37 topindicatoren wel vast te stellen met dienverstande dat vanuit het college de komende maanden meer helderheid wordt geboden welke wel onmiddellijk en welke gefaseerd of net een slag anders, maar daar wil ze dan ook graag over praten met de werkgroep. En als wij onszelf niet op slot zetten: deze 37 indicatoren en nooit meer iets anders, dan kan er prima meegewerkt worden. Want de heer Mulder heeft een punt, als de raad, het college, de medewerkers en de stad helemaal niets hebben met zo'n indicator en daar ook niet echt de input voor willen leveren voor het bieden van inzicht voor de beleidsafrekening wordt het heel lastig om dat ergens uit te peuteren. Dat was ook de opmerking van de heer Tiernego, die zei dat je het ook meerjarig overeind moet kunnen houden. En dan moet je het niet alleen met een stadsenquête, maar ook met de onderleggers inzichtelijk kunnen maken, over en weer. Dat betekent per definitie dat wij in gesprek zullen blijven over de indicatoren. Als we dat kunnen afspreken, van tijd tot tijd, lijkt haar dat een begaanbare weg.

De heer Sepers zit er iets strakker in. Als de raad straks 37 topindicatoren vaststelt, dan zijn dat in principe de indicatoren die verder ontwikkeld moeten worden. Tenzij bij de nadere uitwerking blijkt dat we onzin praten. Dus deelt hij de mening van de wethouder niet dat ook het college, de medewerker en de stad ermee in moet stemmen. Het is volgens hem de raad die uiteindelijk zegt hoe zij het beleid en het college op deze punten wil beoordelen. Dan kan het best zo zijn dat er een indicator is waarvan het college of medewerkers zeggen dat het onzin is, dan kan de raad zeggen dat zij dat toch belangrijk vindt. Binnen dat kader is hij best bereid te zeggen dat de raad geen hele gekke dingen moet doen, maar het is niet zo, dat er zomaar geschoven kan worden met die 37 indicatoren.

De heer Brink wil voorkomen dat het beeld ontstaat dat de werkgroep maar wat heeft opgeschreven. Er heeft een ambtelijke toets plaatsgevonden van de gegevens, die in huis zijn. Met andere woorden: in een heel vroeg stadium is er contact geweest en er is gekeken welke gegevens er in huis zijn en in ieder geval is de indruk ontstaan dat bij heel veel indicatoren de gegevens gewoon beschikbaar zijn. Hij neemt ook aan dat het college ook heel ver kan komen. Hij denkt dat het een haalbare kaart moet zijn in de komende begroting, waarbij niet het onmogelijke gevraagd kan worden, maar er moet wel een argumentatie zijn waarom iets wel of niet lukt.

De wethouder wil niet dat de commissieleden haar misverstaan. Het is geenszins het geval dat het college duikgedrag vertoont. Ze wil wel dat als er gewerkt wordt met instrumenten die instrumenten ook aanslaan bij degenen die ermee moeten werken. Dus als bij hen de gedachte opkomt: wat is dit voor flauwekul, dan heb je een punt van aandacht.

De voorzitter sluit de discussie af met de conclusies dat de commissie instemt met specifiek de topindicatoren voor deze commissie. Genoteerd is dat de wethouder aangeeft de behoefte te hebben om met iemand die gewerkt heeft in de raads werkgroep eventueel overleg te plegen. Dit verzoek wordt neergelegd bij de voorzitter van de raads werkgroep. De wethouder heeft gezegd dat na het besluit van de raad aan de slag wordt gegaan en bij de commissiale toelichtingen steeds daarvan de stand van zaken zal melden en bij de begroting 2008 zal aangeven hoever het college is; wat in 2008 al gerealiseerd kan worden en wat eventueel in 2009. Dat wordt dan ook een punt van discussie. Verder zegt de wethouder naast de 37 topindicatoren nog een aantal andere indicatoren/ijkpunten te handhaven en het staat het college vrij om dat te doen.

D4b. Jaarstukken 2006 (tweede termijn brief college inzake rapport RC (RIS 146953))

De voorzitter geeft aan dat dit punt tentatief was geagendeerd vanwege de reactie van het college op het rapport van de Rekeningencommissie en vraagt of er nog behoefte is aan reacties.

De heer Brink heeft geen behoefte te reageren. Maar wat hij een dag eerder in zijn raadspost aantrof is een gewijzigd raadsvoorstel met betrekking tot de Jaarrekening en een aantal bijlagen met betrekking tot de dienstbestemmingen. Hij wil vragen hoe het nu zit.

De heer Tiernego heeft een vraag over de financiële positie van De Haghe groep. Op 20 juni is er nog een presentatie geweest door de directeur van De Haghe groep, die aangaf dat het zeer wel denkbaar is er door nieuw rijksbeleid een ander manier van subsidiëring zal plaatsvinden van het aantal 'WSWplaatsen' en dat er dan voor 50 mensen geen geld meer is. Dat zit er aan te komen. Nu staat hier

dat er eigenlijk geen reserve voor De Haghe groep is, maar volgens hem kan men er ook niet zomaar even 50 WSW-ers uitzetten. Je hebt te maken met een stukje rechtspositie van een aantal medewerkers, er zijn een aantal gevaren en risico's kenbaar gemaakt over de subsidiëring van rijks gelden en dan verbaast het hem toch dat de financiële positie van De Haghe groep voldoende wordt geacht. Hij vraagt zich af waarom er niet een reserve of iets dergelijks door de gemeente wordt ingeboekt.

Zijn laatste vraag gaat over de onderbestedingen en de claimcultuur. Gezien de grootte van de onderbestedingen wil hij een kwartaalrapportage over de investeringsprojecten aan de raad. Hij weet niet of dit mogelijk is.

De heer Pijl vraagt zich af of er door het college op het rapport van de Rekeningencommissie niet heel dunnetjes is gereageerd. Hij zou zich kunnen voorstellen dat er op zaken dieper wordt ingegaan. Met name op het ingekaderde nawoord van de Rekeningencommissie, bijvoorbeeld over het weerstandsvermogen van De Haghe groep. Er wordt helemaal geen antwoord op die vraag gegeven. Hij wil graag concretere antwoorden van het college.

De heer Mulder concludeert in navolging van de vraag de heer Brink of er nieuwe bestedingsvoorstellen in de bus zijn gevallen, dat dit wel zo is. Als het klopt dat dit nieuwe bestedingsvoorstellen zijn, vindt hij dit toch wel kort voor de raadsvergadering. Je wil er toch eerst over praten of je dat nu wil of niet en of je het eens bent met de bedragen. En als je dit één dag vantevoren krijgt met al een drukke raadsvergadering en hier moet je ook weer met je fractie over praten of je dit wil. Het is wel fundamenteel, het zijn pagina's nieuwe voorstellen. Het lijkt hem niet de meest zorgvuldige besluitvorming als dit zo klopt.

De wethouder geeft aan dat er twee zaken aan de orde zijn. Ten eerste De Haghe groep. Deze vraag wil de wethouder graag meeterugnemen, omdat het haar niet bekend is dat er bezuinigingen zouden zijn qua WSW-beleid en als dat echt implicaties en gevolgen heeft voor De Haghe groep, moet de wethouder hierop actie ondernemen.

De heer Tiernego geeft aan dat dit in de commissie SWEI was van 20 juni. Er was daar een presentatie van De Haghe groep, waarbij hierover ernstige zorgen werden uitgesproken.

De wethouder geeft aan dat met de raad nu net de afspraak is gemaakt dat er twee momenten zijn voor de raad om te debateren over het inzicht over de gang van zaken gedurende het jaar; bij het concernbericht en bij de Jaarrekening. Zij wil dit blijven hanteren.

De heer Tiernego heeft er toch een vraag over: de afgelopen twee jaar houdt de gemeente ruim 100 miljoen euro over. Als de raad pas bij het concernbericht hierover op de hoogte wordt gesteld, heeft de raad eigenlijk niet meer de mogelijkheid om daar substantieel op bij te sturen. Het antwoord van de wethouder verbaast hem want hij wil in het kader van de budgetbevoegdheid van de raad al in april weten of er afwijkingen te verwachten zijn en er dan besluiten over te nemen ipv. zoals nu achteraf bij de behandeling van de Voorjaarsnota.

De wethouder geeft aan dat er altijd wordt gerapporteerd via de voortgangsrapportages over de grote projecten. In die projecten zitten echt de grote bedragen. Als er iets heel bijzonders is, en we vinden dat we de raad dit moeten laten weten doen we dit ook. Het college heeft de plicht de raad op de verschillende onderwerpen bij te praten. Maar de momenten voor de overall-blik op de begroting zijn twee keer per jaar en die wil ze zo blijven hanteren.

De voorstellen, waar de heren Brink en Mulder over praten, zijn de bestedingsvoorstellen vanuit de verschillende diensten waar middelen over zijn gebleven en waar de collega's vanuit het college bestedingsvoorstellen voor doen en dat hoort onlosmakelijk bij de Jaarrekening. Dus die bestedingsvoorstellen worden door de verschillende portefeuillehouders binnen hun eigen portefeuille aan de raad voorgesteld.

De heer Mulder geeft aan dat het om de termijn gaat van het doen van die voorstellen.

De wethouder geeft aan dat er eerst per dienst een bestemmingsreserve was. En die drie bestemmingsreserves worden nu van echte bestedingsvoorstellen voorzien.

De heer Brink vindt deze manier niet kunnen. Hij heeft amendementen gemaakt op de Jaarrekening. Want bij de bestemmingreserve OCW staat dat dit betrokken moet worden bij de begroting 2008 en dan vindt hij dat de raad ervan mag uitgaan dat die posten bij de bestemming en de begroting 2008 terugkomen en niet twee dagen voor de raad met een nieuw raadsvoorstel waar een x-aantal nieuwe

voorstellen staan. Hij vindt het niet kunnen en vindt eigenlijk dat dit voorstel moet worden teruggetrokken.

Volgens de wethouder gaat het dit jaar niet anders dan anders

De heer Brink zegt dat dit niet zo is. In het resultaatbestemming wordt onderscheid gemaakt in twee soorten resultaat. Eén is het concern en twee is de dienstresultaten. Bij de dienstresultaten zitten altijd bestemmingsvoorstellen. Die zitten vaak al in de Jaarrekening zelf. Die worden in de dienstjaarrekening al aangegeven. Die voorstellen gaan naar de raad. Dit jaar is het voor het eerst dat er een aantal dienstresultaten staan waarbij de dienst niet in staat is geweest om specifiek bestemmingen aan te geven. En daarom was er die overkoppelende reserve waarbij gezegd werd dat dit geparkeerd werd tot de begroting 2008. En dan is het nu voor het eerst, in afwijking met wat gangbaar is in dit huis, dat twee dagen vóór het voorstel die bestemmingsreserves een nadere specificering krijgen. Hij begrijpt het wel vanuit het oogpunt van het college. Want als het nu wordt meegenomen, mag het worden uitgegeven in de begroting van 2007. En als je tot de begroting wacht, mag het pas worden uitgegeven in 2008. Maar daar is hij het niet mee eens. Hij wil dat de wethouder het terugtrekt.

De heer Rietveld vindt het net als de heer Brink wel erg aan de late kant.

Ook de heer Tiernego sluit zich daarbij aan.

De wethouder begrijpt het gevoel van de commissieleden. Ze vraagt zich af wat er anders is gegaan dan andere jaren. De verschillende collegeleden willen de middelen die in 2006 vrijvallen nu alsnog in 2007 kunnen benutten. In dat rondje hebben we gezegd dat het wijs is om eerst te kijken naar de claims die ze bij de begrotingsvoorbereiding 2008 willen inbrengen als collegelid, omdat ze het geld dat ze nu over hebben gehouden eerst kunnen inzetten voor zaken die eigenlijk een veel grotere urgentie hebben. Dus daarom hebben de commissieleden nu een laatste nippergevoel. Punt blijft dat de bestedingsvoorstellen binnen de eigen portefeuille gerelateerd zijn aan 2007 zodat je het geld in 2007 nog weg kan zetten.

De heer Sepers vraagt zich af of hij het goed begrepen heeft. De bestedingsvoorstellen die door de portefeuillehouder op het laatste moment gedaan zijn, zijn dat voorstellen die het niet gehaald hebben bij de prioriteitsbepaling voor de begroting 2008 en worden nu dan maar even ten laste worden gebracht van 2006.

De wethouder geeft aan dat de begrotingsvoorbereiding 2008 gaat om geld dat je in 2008 mag uitgeven. Dan kan je twee dingen doen. De middelen die je over 2006 over hebt gehouden pas in 2008 bestemmen, maar wat het college nu voorstelt te doen is om die middelen al in 2007 in te zetten omdat er in 2007 allerlei noden zijn. Wat misschien een slag anders is dan in andere jaren is dat het college heeft gezegd dat de middelen die we over 2006 over hebben gehouden eerst kunnen afzetten tegen de wensen die de verschillende college-leden hebben voor 2008. Als je die wensen verdisconteerd krijgt uit de middelen die voor 2008 beschikbaar zijn, vooral die incidentele middelen. Want het zijn incidentele bedragen die vrijvallen over 2006, dan kan het niet zo zijn dat je eerst je verlanglijst afwerkt over 2006 en vervolgens de urgente dingen claimt voor 2008. Daarom heeft zij die dingen aanelkaar gekoppeld. We hebben dezelfde soort discussie gehad in de vorige commissievergadering waarbij de commissieleden de wethouder vroegen: Is het nu niet goed om de middelen die overschieten in 2006 ook te betrekken bij de begrotingsvoorbereiding van 2008, omdat je het hele plaatje zo in zicht hebt. Dat is dus wat het college dit jaar op een andere manier heeft gedaan en dat is waarom de commissie dat laatste nipper gevoel heeft. En daar kan de wethouder zich alles bij voorstellen, maar ze vraagt de commissie om de jaarrekening op deze manier wel vast te stellen omdat de bestedingsvoorstellen wel binnen de eigen portefeuille zijn gedaan.

De voorzitter stelt voor de discussie op dit punt te beëindigen. Hij concludeert dat de wethouder heeft toegezegd dat zij met een verduidelijking komt inzake de 50 WSW-ers inzake De Haghe groep. Er is heel duidelijk vastgesteld dat er een verschil in inschatting is omtrent het moment waarop de laatste informatie van de zijde van het college naar de commissie is gekomen. Hij verwacht dat dit onderdeel zal uitmaken van de discussie in de raad. Hij vat de discussie vanuit de commissie zo op dat men eigenlijk de wethouder adviseert nadere helderheid te verschaffen omtrent de status van dat stuk vóór discussie in de raadsvergadering. Deze informatie moet de commissie dan maar afwachten; in elk geval is helder dat er een discussie over komt een dag later in de raad .

De heer Pijl wil er toch nog een opmerking over maken. De huidige brief is een specificering van een globaal bedrag dat genoemd wordt. Maar er staan bijvoorbeeld onderdelen in die nog helemaal niet aan de orde zijn geweest in de commissies. Dus het wordt in één keer in de raad geparacheerd. Het is niet in de commissies aan de orde geweest. Hij vindt het niet kunnen zo.

De heer Brink vindt het wel wijs om het even op papier te zetten. Want wat het college nu gedaan heeft, dus het resultaat na het sturen van het voorstel aan de raad van de bestemming over 2006 om vervolgens na de retraite van het college terug te gaan om te kijken wat er nog overschiet van het resultaat en dat op de vooravond van de vaststelling de jaarrekening opnieuw te kijken of er punten zijn afgevallen die nadere financiering behoeven, dat is zo ontzettend nieuw ook in de cyclus van begroten en verantwoorden dat hij de wethouder verzoekt om dit op papier te zetten.

De heer Sepers wil graag dat de wethouder aangeeft waarom nu besluitvorming over deze zaken zo belangrijk is en waarom dit niet ook in november zou kunnen en dat die middelen dan pas in 2008 besteed mogen worden begrijpt hij wel, maar er zijn blijkbaar zodanig dringende noden.

De wethouder wil zich erop beraden om de middelen pas in 2008 in te zetten.

De heer Brink geeft aan dat het concernbericht is voor dit soort zaken. Tegenvallers in het lopende jaar worden opgevangen bij het concernbericht. Dit bericht kent de commissie nog niet, maar ze kan alleen maar zien dat de resultaatbestemming van 2006 wordt gebruikt voor het lopende jaar en dat onttrekt zich dus volledig aan de overall-afweging van de raad. Dat vindt hij ten opzichte van het budgetrecht en controlerende taak van de raad een ondermijning.

De voorzitter sluit dit agendapunt met de opmerking dat de wethouder een mooie verhelderende brief gaat schrijven aan de raad.

D5. “Samen aan de slag”, bestuursakkoord rijk en gemeenten en “De eerste overheid”, Rapport commissie Grondwet en Gemeentewet.

De heer Baart vraagt de wethouder even te blijven want hij wil ook een paar dingen kwijt aan het college. Het bestuursakkoord is ondertekend en het rapport van de commissie Van Aartsen is gepresenteerd. Er staan een aantal voorstellen in waar nog op gereageerd moet worden door de leden van de VNG. Hij heeft begrepen dat de leden niet alleen de colleges van B&W zijn, maar ook de gemeenteraden. Volgens hem is daar nog nooit iets mee gedaan binnen de gemeente Den Haag. Hij wil dit een keer doorbreken, zodat in de toekomst bij voorstellen die door de VNG worden gedaan, afspraken die door de VNG worden gemaakt met het Rijk of met het IPO dat daar ook in de raadscommissies over wordt gesproken.

Over het bestuursakkoord is een brief van het bestuur van de VNG naar alle leden gegaan. Er staat raden en colleges. Daarin wordt het bestuursakkoord becommentarieerd en het rapport van de commissie Van Aartsen. Dat laatste zelfs door middel van een resolutie waarin wordt gesteld dat de leden van de VNG, dus ook de raad, amendementen op kunnen indienen en dat de VNG ervan uitgaat dat die amendementen in gezamenlijkheid worden gemaakt, nl. door de colleges en raden.

Het probleem is dat de termijn voor het indienen ervan op 3 augustus is en dat de raad het samen zou moeten doen met het college. Hij stelt gemakshalve bij deze vast dat dat allemaal niet lukt. Maar eens moet de raad deze stap nemen in de vorm van goede afspraken tussen het college en de raad om daar dingen mee te doen. Hij noemt een paar dingen: in het bestuursakkoord, waar volgens het bestuur van de VNG ja of ja tegen gezegd kan worden, staat één punt waar hij de aandacht op wil vestigen: dat zijn de zgn. Dijkstal-gelden. Daar wordt 19 miljoen euro voor uitgetrokken. Dat gaat er om dat de rechtspositie van politieke ambtsdragers bij de ‘eerste overheid’ beter moet worden geregeld. Hij heeft er geen bezwaar tegen. Hij heeft er wel een vraag bij. Als die Buitengewone Ledenvergadering komt, kan er dan gekeken worden naar de positie van raadsleden, die toch meer werk besteden aan hun raadswerk dan ‘gewone’ raadsleden door het zijn van bijvoorbeeld commissievoorzitter of fractievoorzitter. Hij vindt dat er een mogelijkheid moet komen om de beloning van raadsleden te differentiëren. Dat verbiedt de gemeentewet op dit moment. Hij vindt niet dat het moet gebeuren, maar de mogelijkheid moet er zijn. Hij wil dat dit door de vertegenwoordigers namens Den Haag naar die Buitengewone Ledenvergadering gaan wordt meegenomen; dit zijn vaak wethouders nl..

Ten aanzien van het pre-advies wat er staat over de commissie Van Aartsen, daar kan hij zich in grote lijnen vinden. Zijn enige verzoek is: Als dit college toch overweegt hierop amendementen op in te

dienen, die ook aan de raad te laten weten vóór 3 augustus zodat als bijvoorbeeld een fractie dat amendement een slecht plan vindt er nog vóór die Buitengewone Ledenvergadering in commissie verband nog van gedachten gewisseld kan worden.

De heer Mulder beaamt dat de raad vaak bestuursakkoorden niet krijgt te zien, zoals het bestuursakkoord over het generaal-pardon. Hij heeft het nooit in de raad gezien. Soms schrijft het college G-4 brieven. Daar kan je achteraf als raad nog wat van vinden. En er zijn meer stukken van het college waar je als raad iets van kan vinden, want er worden wel standpunten namens Den Haag ingenomen waar niet de hele raad het mee eens hoeft te zijn. Dus laat vooral de notitie komen die de heer Baart vraagt, en er zijn meer voorbeelden die daar een plek in zouden kunnen krijgen in die notitie.

De heer Sepers herinnert aan de uitspraak van de burgemeester begin van deze vergadering waarin hij zei dat de leden rekening moeten houden met een extra vergadering van VBF begin september juist om te zorgen dat de inbreng vanuit Den Haag afgestemd wordt tussen raad en college.

De heer Baart zegt dat 3 augustus was om amendementen in te dienen. Daar ziet hij van af uit praktische overwegingen. Het zou bij de VNG handig zijn als ze dit soort termijnen niet meer in het reces leggen, maar dat is een ander probleem.

De wethouder CF weet ook dat begin september tot een standpunt gekomen moet worden. En het college wil samen met de raad die inbreng verzorgen op die Buitengewone Ledenvergadering op 10 september. De datum van 3 augustus voor amendementen was haar niet bekend dus daar gaat ze mee terug naar het college.

De voorzitter besluit dit punt. Op 10 september is er een Buitengewone Ledenvergadering van het VNG. In de eerste week van september wordt in deze commissie deze problematiek aan de orde gesteld. De burgemeester had al een notitie toegezegd. De heer Baart ziet af om vóór 3 augustus amendementen in te dienen.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.30uur.